

Política | Actualitzat el 02/01/2021 a les 21:30

Poc diàleg, indults bloquejats i la reforma de la sedició ajornada: les promeses incomplertes de Sánchez

El govern espanyol no ha fet passos significatius en la resolució del conflicte, una qüestió espinosa que ha preferit deixar per al 2021

Primera (i única) reunió de la taula de diàleg a la Moncloa | Jordi Bedmar / Govern

S'acaba l'any 2020 sense canvis substancials en la qüestió catalana. Els presos continuen a la presó sense tercer grau, el govern espanyol flirteja amb els indults i la reforma de la sedició es veu com una via amb possibilitats d'èxit, però per ara no s'ha concretat en res. Tampoc el diàleg s'ha traduït en fets, més enllà de la imatge de principis d'any -poc abans que la pandèmia ho sacsegés tot- amb els dos governs reunits a la Moncloa.

Pedro Sánchez no ha tingut la voluntat política per fer passes en ferm en la resolució del conflicte, una qüestió espinosa que assegura que abordarà el 2021 (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213734/sanchez-promet-ara-reforma-sedicio-al-2021>). Sobre la taula, concedir el perdó als presos i modificar el codi penal, però també reactivar una taula de diàleg que obtingui resultats. Al 2021, l'independentisme continuarà viu, tot i que caldrà veure amb quina correlació de forces i quina estratègia a partir del 14-F.

Els indults: pendants de Marchena i del 14-F

1. Campo: "Els indults que tant li interessin es començaran a tramitar la setmana que ve". 23 de setembre de 2020.

El ministre de Justícia, Juan Carlos Campo, va sacsejar el Congrés dels Diputats anunciant el 23 de setembre i a preguntes de la portaveu de Junts, Laura Borràs, que la petició d'indult per als presos polítics es començaria a tramitar a principis d'octubre. Va ser entès com una concessió del govern espanyol, tot i que és un pas habitual que s'ha de fer des del Ministeri de Justícia quan es reben aquestes demandes. L'anunci de Campo va posar la qüestió dels indults sobre la taula i es va establir com una de les possibles vies per l'alliberament dels presos, tot i que sense cap concreció pel que fa a terminis ni abast del perdó. Veus autoritzades com la del magistrat emèrit del Tribunal Suprem, José Antonio Martín Pallín, argumenten que els indults ja es podrien haver concedit i que és qüestió de voluntat política (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211835/jose-antonio-martin-pallin-presos-sortiran-abans-amb-indult-reforma-sedicio-no-resoldra-res>)

[noticia]213480[/noticia]

2. Ábalos: "Indults? Tenim l'obligació moral d'alleugerir tensions". 27 de desembre de 2020.

Des que se'n va anunciar la tramitació, no hi ha hagut interès en escurçar terminis. El govern espanyol no descarta concedir-los arribat el moment, però tampoc va posar pressa a la Fiscalia per emetre el seu informe (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213480/primer-cop-porta-indults>) - contrari al perdó, i extralimitant-se en les seves funcions, com va lamentar la vicepresidenta Carmen Calvo- ni tampoc al Tribunal Suprem, que s'haurà de pronunciar sobre el cas en els propers dies. El govern espanyol juga amb els indults amb la vista posada a les eleccions del 14 de febrer, tot i que oficialment la Moncloa assegura que no es prendrà la decisió en funció del calendari electoral. Preguntat sobre la qüestió, el ministre de Transports i home fort del PSOE es va mostrar favorable als indults com una eina per afavorir "la reconciliació i la convivència": "Tenim l'obligació moral d'alleugerir tensions".

3. Sánchez: "Indults? Cal superar temps nefastos". 29 de desembre de 2020.

El 2021 serà molt probablement l'any que els presos polítics sortiran de la presó, ja sigui amb els indults o amb una reforma de la sedició que tampoc té un calendari definit. El president del govern espanyol, Pedro Sánchez, va començar a preparar el terreny en aquest sentit en a la seva última compareixença de l'any. Abans que el Suprem es pronunciï, l'Advocacia de l'Estat emetrà el seu informe, que serà ambigu en relació als indults. Quan el Suprem es pronunciï -o al gener o després de les eleccions- la pilota passarà a la taula del govern espanyol que haurà de decidir. Al PSOE hi ha dubtes sobre què fer, perquè en funció de la decisió se'n podrien veure beneficiats o ERC o Junts. Diversos dels seus ministres ja s'han posicionat en els últims dies, i Sánchez va esperar a última hora per donar la seva opinió, en defensa de l'anomenada "reconciliació". Indults? "El govern de coalició no ha amagat les seves intencions des del principi", va dir Sánchez, que també va fer una crida a "superar temps nefastos". El calendari serà clau.

La reforma de la sedició: la gran aposta dels comuns haurà d'esperar

1. Campo: "El calendari diu que la reforma del codi penal s'ha de fer abans de final d'any". 13 de novembre de 2020.

La reforma del codi penal, i concretament del delictes de sedició, ha estat sobrevolant la política catalana i espanyola des de principis de 2020. Al gener, la portaveu del govern espanyol, María Jesús Montero, va obrir la porta a aquesta via amb l'objectiu de "clarificar" determinats delictes (<https://www.naciodigital.cat/noticia/194898/reforma-sedicio-test-sanchez-desfer-via-judicial>) i homologar-los a la resta de democràcies europees. D'aleshores ençà, el PSOE ha anat jugant amb aquesta possible reforma posant terminis que després no s'han complert. La més clara va ser la del ministre de Justícia, Juan Carlos Campo, quan va dir que el calendari del consell de ministres apuntava que la reforma del codi penal s'havia de fer abans d'acabar l'any. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211564/govern-espanyol-reformara-delictes-sedicio-abans>)

acabar-any) Finalment, la reforma de la sedició haurà d'esperar, malgrat les pressions de Podem i especialment de Jaume Asens, un dels gran defensors d'aquesta opció. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211316/asens-crida-psoe-accelerar-reforma-sedicio-alliberar-presos>)

2. Campo: "No em sentiré incomplidor si el termini no es compleix". 30 de novembre de 2020.

A falta de detalls concrets, sobre el paper aquesta via permetria reduir les penes de presó dels líders independentistes, que ja han passat més de tres anys entre reixes. En funció dels termes en què es fes aquesta reforma, els presos podrien sortir en llibertat tot i que en cap cas se'ls perdonarien els delictes. El mateix ministre Campo, que una setmana abans havia fixat com a termini per abordar la qüestió l'última reunió de l'any del consell de ministres, ja va aigualir les seves paraules. "No em sentiré incomplidor si el termini no es compleix", va dir. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212410/govern-espanyol-refreda-ara-reforma-imminent-delicte-sedicio>) El flirteig del PSOE amb la reforma de la sedició no ha estat cosa dels últims mesos de l'any. Si bé al gener ja hi obria la porta, durant l'any el procés s'ha anat "accelerant" i "refredant". Com en el cas dels indults, l'horitzó del 14 de febrer hi juga un paper determinant i en tot l'any el PSOE no ha concretat en quins termes es produirà aquesta possible modificació del codi penal.

[noticia]213734[/noticia]

3. Sánchez: "L'objectiu del govern és presentar i aprovar el projecte de llei l'any vinent". 29 de desembre de 2020.

En tot cas, la reforma del codi penal haurà d'esperar. En l'última compareixença de l'any, Pedro Sánchez va dir que l'objectiu del govern espanyol era presentar i aprovar el projecte de llei l'any vinent. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213734/sanchez-promet-ara-reforma-sedicio-al-2021>) Les majories hi són i seria una via que difícilment podria tombar el Tribunal Constitucional o deixar marge de maniobra al Tribunal Suprem, però no és l'opció preferida pels independentistes, que reclamen una amnistia que no té el suport del PSOE. Malgrat els titulars i les paraules del govern de Sánchez i Iglesias, la reforma de la sedició no té detalls concrets -s'eliminarà el delicte? es posaran condicions com ara una violència explícita? es rebaixaran les penes? què passarà amb la malversació?- i tampoc un calendari definit. Es podria fer durant el primer trimestre de 2021, però tot apunta que anirà per llarg. En funció de com es faci, permetria la sortida immediata dels líders de l'1-O i tindria també efectes sobre els exiliats en cas que fossin extradits a Espanya.

La taula de diàleg: afectada per la pandèmia però sense calendaris

1. Document aprovat per la Generalitat i la Moncloa: "La taula de diàleg es reunirà mensualment alternant Madrid i Barcelona". 26 de febrer de 2020.

La primera reunió de la taula de diàleg a principis d'any va ser una victòria d'ERC, però no ha tingut cap continuïtat ni s'ha traduït en fets concrets. El document pactat entre totes dues parts establia clarament que la taula es reuniria mensualment alternant Madrid i Barcelona, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/197109/govern/moncloa/pacten/taula/dialeg/es/reuneixi/cada/mes>) i amb acords que s'emmarcarien dins la "seguretat jurídica". Queia de l'equació el "marc constitucional". Això era finals de febrer, i dues setmanes després esclatava la pandèmia a l'Estat. L'emergència sanitària, però també el poc interès per reunir la taula de diàleg tant per part del PSOE com per part de Junts han fet entrebancar aquesta eina. Des d'aleshores, el govern espanyol ha anat reivindicant la voluntat de tornar-se a reunir però sense concrecions i descartant posar sobre la taula la qüestió de l'amnistia o l'autodeterminació.

[noticia]197109[/noticia]

2. Montero: "Quan tot això acabi tindrem la capacitat de reprendre els projectes polítics que teníem sobre la taula, també la taula de diàleg". 17 d'abril de 2020.

Des de l'esclat de la pandèmia, la taula de diàleg ha quedat en segon pla i la prioritat tant del govern espanyol com del català ha estat la lluita contra el virus. Ara bé, quan la pressió de la Covid-19 ha baixat tampoc hi ha hagut capacitat per tornar a activar aquest instrument i l'intercanvi de retrets entre la Moncloa i la Generalitat per qui posava traves per reunir de nou la taula han estat constants. A l'abril, la portaveu del govern espanyol, María Jesús Montero, assegurava que quan acabés la pandèmia es podria reprendre la taula de diàleg. Al juliol, amb la pandèmia controlada, Montero va situar la segona reunió per la segona quinzena de mes, però va posar en dubte la voluntat de Quim Torra de reunir-se de nou. La portaveu del govern català, Meritxell Budó, va refredar la possibilitat d'una reunió a l'estiu. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/205864/budo-refreda-possibilitat-taula-dialeg-es-reuneixi-aquest-juliol>)

3. Apropaments i trucades... sense cap resultat. Setembre de 2020.

Durant l'últim trimestre de l'any hi va haver trucades i apropaments entre la Moncloa i la Generalitat per reactivar la taula de diàleg, però sense cap resultat. ERC va fixar en un primer moment una nova reunió com a requisit per parlar dels pressupostos, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/208072/erc-situa-reunio-taula-dialeg-al-setembre-requisit-parlar-pressupostos>) però no es va traduir en res i els republicans van avalar els comptes igualment. Així mateix, Torra i Sánchez van mantenir converses per reactivar aquesta eina, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/208261/torra-sanchez-acorden-treballar-ordre-dia-fixar-represa-taula-dialeg>) però sense concretar cap data. La taula de diàleg ha estat condicionada per la pandèmia i per les reticències del PSOE i Junts a reactivar-la. No serà fins al 2021 que es podrà reactivar, a l'espera encara de veure en què es pot traduir més enllà d'una fotografia. Les eleccions del 14-F seran determinants per saber quan i com es tornen a asseure els dos governs. Si és que ho tornen a fer.